

LAPSEN JA NUOREN TILANTEEN ARVIOINTI OMAISHOIDON TUKEA MYÖNNETTÄESSÄ

Nimi ja syntymäaika: _____

TÄYTTÖOHJE:

Arvio suhteutetaan lapsen kohdalla samanikäisten lasten toimintaan ja nuorten kohdalla samanikäisen nuoren toimintakykyyn.

Merkitse kunkin osa-alueen kohdalle lapsen / nuoren toimintatasoa parhaiten kuvaava määre asteikolla 1-5. Pisteet lasketaan yhteen.

Lisäksi huomioidaan lapsen / perheen kokonaistilanne.

KOMMUNIKAATIO

1. Kielen ymmärtäminen

Puheen ja eleiden ymmärtäminen, ohjeiden noudattaminen sekä ympäristön asioiden tunnistaminen.

1.	Ymmärtää puhetta, eleitä tai muita ilmaisuja (esim. viittomat) hyvin.	
2.	Ymmärtää melko hyvin puhetta, eleitä tai muuta ilmaisua.	
3.	Ymmärtää jonkin verran puhetta ja eleitä, mutta ymmärtämisessä on selviä ongelmia	
4.	Ymmärtää harvoin, satunnaisesti puhetta ja eleitä.	
5.	Ymmärtää hyvin harvoin ympäristön tapahtumia.	

2. Itsensä ilmaiseminen

Omien ajatusten, tunteiden ja tarpeiden ilmaiseminen eri tavoin, kuten eleiden, merkkien, kehon asentojen, äänneiden, sanojen tai lauseiden avulla.

1.	Kommunikoi muiden kanssa ja ilmaisee itseään tarkoituksenmukaisesti ja merkityksellisesti arkipäivän tilanteissa hyvin.	
2.	Kommunikoi muiden kanssa ja ilmaisee itseään tarkoituksenmukaisesti ja merkityksellisesti arkipäivän tilanteissa melko hyvin.	
3.	Kommunikoi muiden kanssa ja jonkin verran ilmaisee itseään tarkoituksenmukaisesti ja merkityksellisesti, mutta ilmaisussa on selviä ongelmia.	
4.	Pystyy harvoin ilmaisemaan itseään tarkoituksenmukaisesti ja merkityksellisesti. Muut eivät yleensä ymmärrä, mitä lapsi/nuori ajattelee, tuntee tai tarvitsee.	
5.	Ei juuri koskaan pysty ilmaisemaan itseään tarkoituksenmukaisesti ja merkityksellisesti.	

SENSOMOTORISET TAIDOT

3. Kuulo

Kuuloaistin käyttö: taito käyttää kuuloaistia sitä vaativissa toiminnoissa, kuten äänien kuunteleminen ja tunnistaminen. Jos lapsella/nuorella on kuulokoje, arvio suoritetaan silloin, kun hän käyttää kojetta.

1.	Käyttää kuuloaan hyvin.	
2.	Kuulon käyttäminen on tyydyttävää; voi joskus tarvita apua	

3.	Selviä ongelmia ja rajoituksia kuulon käytössä; tarvitsee jonkin verran apua ja erityisjärjestelyjä	
4.	Tarvitsee kuulokojeen ja vaihtoehtoisia tapoja havainnointiin ja oppimiseen (esim. eleitä ja visuaalisia vihjeitä, viittomia). Voi reagoida puheelle/äänille poikkeavasti (esim. viivästetysti).	
5.	Tarvitsee jatkuvaa apua ja ohjausta voidakseen toimia ympäristössä. Kuulon kautta reagointi erittäin poikkeavaa.	
<p>4. Näköaisti Näköaistin käyttö: taito käyttää näköaistia sitä vaativissa toiminnoissa, kuten silmän ja käden yhteistyö ja esineiden tunnistaminen. Jos lapsella/nuorella on silmälasit, arviointi tehdään silloin, kun hän käyttää silmälasia</p>		
1.	Käyttää näköaistiaan	
2.	Näön käyttö on tyydyttävää; voi joskus tarvita apua	
3.	Selviä ongelmia ja rajoituksia näön käytössä; tarvitsee jonkin verran apua ja erityisjärjestelyjä	
4.	Tarvitsee usein apua ja vaihtoehtoisia tapoja havainnointiin ja oppimiseen (esim. koskettamista tai äänivihjeitä).	
5.	Tarvitsee jatkuvaa apua ja ohjausta toimiakseen ympäristössä.	
<p>5. Karkeamotoriikka Liikkumistaidot (esim. lapsilla: konttaaminen, käveleminen, juokseminen, hyppääminen, heittäminen, potkaiseminen; nuorilla käveleminen, tasapainotaito).</p>		
1.	Liikkuu hyvin.	
2.	Liikkumisessa / tasapainon hallinnassa jonkin verran puutteita.	
3.	Kömpelyyttä ja vaikeuksia liikkumisessa, tasapainon ja kehon hallinnassa. Tarvitsee jonkin verran apua tai erityisjärjestelyjä.	
4.	Selviä ongelmia edellä mainituissa taidoissa; tarvitsee usein apua ja apuvälineitä.	
5.	Tarvitsee jatkuvasti apua ja apuvälineitä pystyäkseen liikkumaan tarkoituksellisesti	
<p>6. Hienomotoriikka Taidot, joita tarvitaan esineisiin tartumisessa ja niiden käsittelyssä. Esim. lapsilla palikoilla rakentaminen, piirtäminen, leikkaaminen, kirjoittaminen; nuorilla myös omatoimisuuteen liittyvät käden taidot: ruokailussa, pukemisessa, WC-asioinnissa).</p>		
1.	Käden taidot hyvät.	
2.	Käden taidoissa jonkin verran kömpelyyttä.	
3.	Käden taidoissa ongelmia esim. esineisiin tartumisessa ja niiden käsittelyssä. Tarvitsee jonkin verran apua.	
4.	Selviä ongelmia käden taidoissa. Tarvitsee usein apua ja erityisjärjestelyjä.	
5.	Tarvitsee jatkuvasti apua ja erityisjärjestelyjä.	

FYYSISET TEKIJÄT

<p>7. Terveys Vireystila, krooninen sairaus (esim. diabetis, epilepsia) ja kyky toipua sairaudesta (esim. flunssa, vatsatauti).</p>		
1.	Ei terveysongelmia. Sairastelee jonkin verran ja toipuu hyvin. Vireystila hyvä.	
2.	Yleensä terve ja vireä, vaikka sairasteleekin vähän tavallista enemmän. Terveystila ei rajoita toimintaa.	

3.	Vireystilaan liittyviä ongelmia ja usein toistuvia sairauksia, jotka rajoittavat toimintaa.	
	Tarvitsee aika ajoin lääkärin/terveydenhoitajan hoitoa tai lääkitystä	
4.	Tarvitsee usein lääkärin/terveydenhoitajan hoitoa tai lääkitystä. Vireystila poikkeava (ali/yli). Toistuvat sairaudet rajoittavat huomattavasti toimintaa, oppimista ja edistymistä.	
5.	Heikko terveydentila perusongelma, joka vaatii jatkuvaa hoitoa tai lääkitystä. Usein sairaalakäyntejä tai hoitajaksoja sairaalassa.	

ITSESÄÄTELY

<p>8. Temperamentti Persoonallisuus, mielialat ja tunneperäinen käyttäytyminen (esim. omat persoonalliset tavat reagoida asioihin, suuttuminen, raivostuminen, hellyyden osoittaminen, masentuminen, riemastuminen, arkuus pelokkuus- "pelonpuute").</p>		
1.	Persoonallisuuden piirteet, mielialat ja tunteet ovat normaaleja ja ennustettavissa olevia. Ei reagoi liian voimakkaasti tai liian heikosti ympäristön muutoksiin.	
2.	Em. tekijät normaaleja ja ennustettavissa olevia; reagoi kuitenkin joskus liian voimakkaasti tai liian heikosti ympäristön muutoksiin.	
3.	Persoonallisuuden piirteet, mielialat ja tunteet joskus normaaleja ja ennustettavissa olevia; kuitenkin usein esiintyy äärimmäisiä reaktioita, kun tilanne, ihmiset tai rutiinit muuttuvat.	
4.	Persoonallisuuden piirteet, mielialat, tunteet satunnaisesti normaaleja ja ennustettavissa olevia; reaktiot yleensä äärimmäisiä.	
5.	Persoonallisuuden piirteet vain harvoin ennustettavissa olevia; käyttäytyminen ja tunteet ovat melkein aina äärimmäisyyteen meneviä.	
<p>9. Leikki/mielekäs toiminta ympäristössä Ympäristön tutkiminen, lelujen/esineiden tarkoituksenmukainen käyttö ja yhteistoiminta muiden kanssa vapaissa tilanteissa.</p>		
1.	Toimii arkipäivän ympäristössään jäsentyneesti.	
2.	Toimii arkipäivän ympäristössään jäsentyneesti, mutta joskus esiintyy epäsovivaa käyttäytymistä.	
3.	Toiminta on joskus jäsentynyt, mutta on usein epäkypsä, asioita toistava tai tuhoava.	
4.	Toiminta on harvoin jäsentynyt; usein epäkypsä, asioita toistava tai tuhoava.	
5.	Ei kykene toimimaan ympäristössään jäsentyneesti.	
<p>10. Itsekonrolli Oman käyttäytymisen hallinta, kuten kyky toimia tilanteen mukaisella tavalla muiden kanssa, sääntöjen ja ohjeiden noudattaminen sekä sopivan käyttäytymisen aloittaminen tai lopettaminen ilman ohjaavan aikuisen jatkuvaa kontrollia.</p>		
1.	Itsekonrolli hyvä.	
2.	Itsekonrolli on tavallisesti hyvä, mutta esiintyy epäjohtonmukaisuutta.	
3.	Kontrolloi joskus omaa käyttäytymistään, mutta selviä ongelmia ilmenee muiden kanssa toimimisessa, sääntöjen noudattamisessa ja käyttäytymisen hallinnassa ilman ohjausta	
4.	Kontrolloi omaa käyttäytymistään satunnaisesti; tarvitsee ohjausta/tukea muiden kanssa toimimiseen	
5.	Osaa hyvin harvoin kontrolloida käyttäytymistään; tarvitsee jatkuvaa ohjausta.	

ITSEEN JA SOSIAALISUUTEEN LIITTYVÄT TAIOT

<p>11. Motivaatio, keskittyminen ja pitkäjänteisyys Asioihin ja toimintaan osoitettu mielenkiinto. Taito aloittaa ja viedä loppuun toimintoja ilman jatkuvaa kannustusta.</p>	
1.	On kiinnostunut erilaisista toiminnoista; jatkaa mielellään toimintaa ja suorittaa tehtävän loppuun itsenäisesti.
2.	On lähes aina kiinnostunut ja perään antamaton erilaisissa toiminnoissa, selviää turhautumisesta helposti ohjaavan aikuisen tuella.
3.	On toisinaan kiinnostunut ja peräänantamaton toiminnoissa; tarvitsee usein rohkaisua toimeen ryhtymiseksi ja apua sen loppuun viemiseksi tai omaehtoisuutta esiintyy ajoittain.
4.	Osoittaa mielenkiintoa tai peräänantamattomuutta. Pystyy aloittamaan ja lopettamaan toimintoja vain ohjaavan aikuisen kannustuksen avulla.
5.	Osoittaa mielenkiintoa tai peräänantamattomuutta hyvin harvoin; tarvitsee jatkuvaa rohkaisua ja kannustusta osallistuakseen toimintaan.
<p>12. Sosiaalinen selviytyminen Sosiaaliset taidot, kuten kiintymys vanhempiin, väsyminen, toisten kanssa toimeen tuleminen ja sosiaalisen käyttäytymisen sääntöjen noudattaminen.</p>	
1.	Sosiaaliset taidot hyvät.
2.	Sosiaalinen käyttäytyminen on sopivaa. Tosin joskus esiintyy kypsymättömyyttä.
3.	Joskus sosiaalinen käyttäytyminen on sopivaa, mutta selviä ongelmia muiden kanssa toimeen tulemisessa esiintyy kotona, lähiympäristössä, hoitopaikassa, koulussa tai päivätoiminnoissa.
4.	Vain harvoin sosiaaliset taidot ovat riittäviä; tarvitsee jatkuvaa ohjausta aggressiivisuuden, sosiaalisen vetäytymisen tai oudon käyttäytymisen vuoksi.
5.	Vaikeita sosiaalisia ongelmia; jatkuvan ohjauksen ja valvonnan tarve.
<p>13. Itsestä huolehtimeinen Omista tarpeista huolehtiminen, omatoimisuus syömisessä, juomisessa, WC-asioinnissa, pukeutumisessa ja peseytymisessä.</p>	
1.	Huolehtii henkilökohtaisista tarpeistaan hyvin.
2.	Huolehtii useimmista henkilökohtaisista tarpeistaan.
3.	Huolehtii joistakin henkilökohtaisista tarpeistaan.
4.	Ei juurikaan huolehdi itsestään; tarvitsee toisen henkilön apua selviytyäkseen päivittäisistä tarpeistaan.
5.	Tarvitsee avustajan selviytyäkseen päivittäisistä tarpeistaan.

